

Sagsnr.
2018 - 3177

Doknr.
581177

Dato
13-06-2018

Bilag 1: Oversigt over støttemuligheder til børn og unge fordelt på sektorområder

Til udarbejdelsen af et samlet overblik over de støttemuligheder, som kommunerne kan iværksætte til børn og unge med behov for støtte, er der indhentet bidrag fra henholdsvis Undervisningsministeriet og Sundhedsministeriet. Støttemulighederne efter de forskellige sektorområder fremgår af følgende.

Støtte efter serviceloven

Kommunen skal være opmærksom på, om der i kommunen befinder sig et konkret barn eller en ung, som kan have brug for støtte. Hvis et barn eller en ung antages at have behov for støtte, har kommunen pligt til at sikre, at der enten 1) som led i det tidlige forebyggende arbejde tilbydes forebyggende indsatser efter servicelovens § 11, stk. 3, når det vurderes, at støtten vil kunne imødekomme barnets eller den unges behov og/eller 2) iværksættes en børnefaglig undersøgelse af barnets eller den unges forhold, der skal munde ud i en begrundet beslutning om, hvorvidt der skal iværksættes foranstaltninger efter servicelovens § 52, stk. 3, der kan støtte barnet.

Om kommunen skal sætte ind med forebyggende indsatser efter § 11 eller med foranstaltninger efter § 52, stk. 3, afhænger af behovet for støtte, kompleksiteten af problemerne og problemtyngden. Hvis problemet er af mere kompleks karakter, så er der behov for at få med henblik på at kunne iværksætte den rette støtte efter § 52.

Forebyggende indsatser efter § 11, stk. 3:

Kommunen skal som led i det tidlige forebyggende arbejde tilbyde forebyggende indsatser, der har til formål at forebygge et barns, en ungs eller familiens vanskeligheder, når det vurderes, at støtten vil kunne imødekomme barnets eller den unges behov. Støtten kan bestå af:

1. konsulentbistand
2. netværks- og samtalegrupper,
3. rådgivning om familieplanlægning
4. eller andre indsatser, der har til formål at forebygge et barns eller en ungs eller familiens vanskeligheder.

Foranstaltninger efter § 52, stk. 3:

Hvis kommunen vurderer, at problemernes kompleksitet tilsiger, at der skal iværksættes støtte efter § 52, stk. 3, skal kommunen vælge den eller de foranstaltninger, der bedst kan løse de problemer og behov, der er afdækket gennem den børnefaglige undersøgelse. Kommunen kan fx iværksætte hjælp inden for følgende typer af tilbud:

1. Ophold i dagtilbud, fritidshjem, ungdomsklub, uddannelsessted el.lign.
2. Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet.
3. Familiebehandling eller behandling af barnets eller den unges problemer.

4. Døgnophold for både forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien i en plejefamilie, i en kommunal plejefamilie, på et godkendt opholdssted eller på en døgninstitution
5. Aflastningsordning i en plejefamilie, kommunal plejefamilie eller netværksplejefamilie eller på et opholdssted eller en døgninstitution
6. Udpegning af en fast kontaktperson for barnet eller den unge eller for hele familien.
7. Anbringelse af barnet eller den unge uden for hjemmet på et anbringelsessted.
8. Formidling af praktiktilbud hos en offentlig eller privat arbejdsgiver for den unge og i den forbindelse udbetaling af godtgørelse til den unge.
9. Anden hjælp, der har til formål at yde rådgivning, behandling og praktisk og pædagogisk støtte.

Støtte efter dagtilbudsloven

Det følger af dagtilbudslovens § 7, at dagtilbud i samarbejde med forældrene skal give børn omsorg og understøtte det enkelte barns alsidige udvikling og selvværd samt bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.

Kommunalbestyrelsen har pligt til at tilbyde støtte til børn i dagtilbud med behov for støtte, så børnene kan trives og udvikle sig, jf. dagtilbudslovens § 4. Støtten skal ydes så tidligt som muligt med henblik på tidlig forebyggelse. Støtten kan ydes ved støttepædagog, rådgivning til institutionen eller lignende.

Sprogvurdering og sprogstimulering

Børn i dagtilbud skal i tre-års alderen eller i 2-års alderen have foretaget en sprogvurdering, hvis der er formodning om, at barnet har behov for sprogstimulering.

Alle børn i 3-års alderen eller i 2-års alderen, der ikke går i dagtilbud, skal have foretaget en sprogvurdering, jf. dagtilbudslovens § 11, stk. 1, 2 og 4.

Kommunalbestyrelsen har pligt til at tilbyde sprogstimulering til børn, som på baggrund af en sprogvurdering vurderes at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter, jf. dagtilbudslovens § 11, stk. 8.

Tosprogede børn med behov for sprogstimulering, der ikke går i dagtilbud, skal optages i et sprogstimulerings tilbud i form af en plads 30 timer om ugen i et dagtilbud, jf. dagtilbudslovens § 11, stk. 8.

Støtte efter folkeskoleloven

Undervisningsministeriet oplyser følgende om mulighederne for støtte til børn og unge efter folkeskoleloven:

”Folkeskolen skal tilgodese alle børns læring og trivsel.

For at understøtte at elevernes udvikling og læring i videst mulig omfang kan finde sted i den almene undervisning, har kommuner og skoler mulighed for at give støtte til elever og tilrettelægge undervisningen på måder, som kan understøtte alle elevers faglige progression og trivsel i den almene undervisning. Der kan blandt andet anvendes holddannelse, undervisningsdifferentiering og supplerende undervisning. Der kan også anvendes tolærerordninger og undervisningsassistenter, som både kan hjælpe den enkelte elev og klassen som helhed.

Børn, der har brug for støtte, og som ikke alene kan understøttes ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, skal tilbydes supplerende undervisning eller anden faglig støtte. Det følger af folkeskolelovens § 3 a og § 5, stk. 5.

Elever, der har praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen, skal have personlig assistance til at følge undervisningen. Eleverne skal endvidere have de

nødvendige undervisningsmidler og tekniske hjælpemidler stillet gratis til rådighed, så de kan bruge dem i både skolen og fritiden.

Det er skolelederen på den enkelte skole, der har ansvar for, at skolen kan tilrettelægge et relevant undervisningstilbud i den almene klasse. Skolelederen har ansvaret for at vurdere, om skolen kan imødekomme elevens særlige behov inden for rammerne af den almindelige undervisning.

Børn, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte, skal tilbydes specialundervisning i en specialklasse eller specialskole eller støtte i den almene undervisning i mindst 9 ugentlige timer, jf. folkeskolelovens § 3, stk. 2. Den specialpædagogiske bistand skal fortrinsvis gives i den almene undervisning.

Henvielse til specialundervisning skal ske efter pædagogisk psykologisk rådgivning og i samråd med eleven og forældrene. Den specialpædagogiske bistand skal fortrinsvis gives som støtte i den almindelige klasse.

Børn og unge anbragt uden for hjemmet

Ved anbringelse uden for hjemmet er det udgangspunktet, at barnet eller den unge skal gå i folkeskolen (lokale folkeskole, specialklasse, specialskole og heltidsundervisning i ungdomsskolen).

Folkeskoleloven giver også mulighed for, at barnet eller den unge kan modtage specialundervisning på en intern skole på opholdsstedet eller i et dagbehandlingstilbud. Henvielse kan ske, hvis de sociale myndigheder har truffet afgørelse om anbringelse eller den pågældende foranstaltning (dagbehandlingstilbud)."

Støtte efter sundhedsloven

Om mulighederne for støtte til børn og unge efter sundhedsloven oplyser Sundhedsministeriet bl.a. følgende:

"Kommunalbestyrelsen bidrager, jf. sundhedslovens § 120, helt generelt til at sikre børn og unge en sund opvækst og skabe gode forudsætninger for en sund voksentilværelse.

De kommunale tilbud skal tilrettelægges, så der dels ydes en generel forebyggende og sundhedsfremmende indsats, dels en individorienteret indsats, der retter sig mod alle børn, samt en særlig indsats, der specielt tager sigte på børn med særlige behov.

I forhold til børn og unge med særlige behov skal kommunalbestyrelsen vederlagsfrit tilbyde alle børn og unge med særlige behov en øget indsats indtil undervisningspligtens ophør, herunder øget rådgivning samt yderligere forebyggende undersøgelser ved sundhedsplejerske eller læge, jf. sundhedslovens § 122.

For at tilgodese børn og unge med særlige behov, påhviler det, jf. sundhedslovens § 123, kommunalbestyrelsen at oprette en tværfaglig gruppe, der skal sikre, at den enkeltes udvikling, sundhed og trivsel fremmes, og at der i tilstrækkeligt omfang formidles kontakt til lægefaglig, psykologisk og anden sagkundskab.

Nærmere regler om den kommunale sundhedstjenestes ydelser til børn og unge med særlige behov er fastsat i bekendtgørelse nr. 1344 af 3. december 2010 om forebyggende sundhedsydelse til børn og unge ligesom indsætterne er beskrevet i Sundhedsstyrelsens vejledning om forebyggende sundhedsydelse til børn og unge, 2011.

Den kommunale sundhedstjeneste skal i henhold til bekendtgørelsens §§ 12-14 have udarbejdet retningslinjer for, hvordan sundhedsplejersken, lægen eller andre personer tilknyttet den kommunale sundhedstjeneste handler i en konkret situation, hvor der er mistanke om omsorgssvigt, herunder have beskrevet samarbejdet med de sociale

myndigheder, almen praksis og et socialpædiatrisk team i regionen. Det vil typisk være meget komplekse familiesager, som kræver særlig tværfaglig ekspertise og en intens koordineret indsats.”